

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto Muhoksen kunnan esteettömyyskartoituksesta

Hyvapltk 30.11.2023 § 67
144/10.03.01.02.00/2023

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400.

Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 19.9.2023 § 79 päättänyt pyytää hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnalta esteettömyyskartoituksesta lausunnon 31.12.2023 mennessä.

Muhoksella tarve erilliseen esteettömyystarkasteluun nousi vuonna 2021 tehdyn kävelyn ja pyöräilyn ohjelman laatimisen jälkeen.

Ramboll Oy on laatinut Muhoksen kunnan ja ELY -keskuksen tilauksesta Muhoksen taajama-alueen esteettömyyskartoituksen. Esteettömyyskartoitus on toteutettu konsultin toimesta 30.-31.5. 2023.

Esteettömyyssuunnitelman laatiminen aloitettiin esteettömyyskartoituksella, jossa maastossa havaitut ongelmat ja puutteet kirjattiin ylös. Niihin on laadittu maastokäynnin jälkeen toimenpide-ehdotukset, miten kohteissa esteettömyyttä voitaisiin parantaa tai ongelmia korjata.

Raportin toimenpidesuosituksen painopiste on helposti ja nopeasti korjattavissa olevissa esteettömyyspuutteissa, joita voidaan parantaa esimerkiksi normaalin kunnossapidon ja pienten korjausinvestointien puitteissa. Mikäli kartoituksessa on noussut esille isompia, hankalammin korjattavissa olevia ja kustannuksiltaan suurempia kohteita, on ne myös kirjattu ylös.

Lisäksi on järjestetty erillinen esteettömyyskävely, jossa oli mukana vanhus- ja vammaisneuvoston edustajia sekä kunnan edustaja. Lisäksi ELY-keskuksen yhteyshenkilön kanssa kierrettiin ELY-keskuksen väyliä toisen kartoituspäivän yhteydessä. Kartoitettavaa väylää oli kaikkiaan noin 20 kilometriä.

Esteettömyyskartoituksen havainnot:

- Muhoksen keskustan katualueilla keskeiset esteettömyyspuutteet liittyvät suojateiden reunakivien puutteisiin. Sekä ELY-keskuksen että kunnan väylillä lähes kaikista suojateista puuttuu reunatuki kokonaan. Muutamassa tapauksessa reunatuki oli liian korkea/jyrkkä.
- Kartoitetuilla reitillä oli myös yksittäisiä vinoja suojateitä. Muutamissa ylityskohdissa oli lisäksi suojatiemerkki mutta ei asfalttimerkintöjä.
- Yhdistetyt jalankulun ja pyöräliikenteen väylät ovat Muhoksella pääasiassa hyvässä kunnossa.
- Keskeisimpiä ongelmapaikkoja liiallisten kaltevuuksien osalta ovat nousu kirkolta sekä Ponkilan urheilualueelta keskustaan, Halpahallin lähetyvillä olevien bussipysäkkien risteysten nousut sekä alikulkujen kaltevuudet.
- Bussipysäkkien osalta keskeiset puutteet liittyvät pysäkkien korotusten puuttumiseen ja pysäkkien sijoitteluun. Osassa pysäkeistä myös opasteet ovat epäselviä/puutteellisia. Joidenkin pysäkkien kohdalla kulkureitti pysäkille on vaarallinen tai haastava. Kulkuväylä on toteutettu esimerkiksi tien piennarta pitkin, eikä pysäkillä näin ollen ole kunnollista odotusalueita. Haastavia pysäkkejä taas ovat pysäkit, joille on jyrkkä nousu.

Johtopäätökset:

- Esteettömyyden tila Muhoksella on melko hyvä. Yhdistetyt pyörätiet ja jalkakäytävät olivat suurelta osin hyvässä kunnossa.
- Ylityskohtien reunatukiratkaisuissa on vielä paljon parannettavaa, sillä reunatuet puuttuivat kokonaan lähes kaikista ylityskohdista. Esimerkiksi suojateiden kohdalla puuttuvat reunatuet voivat olla hyvä asia pyörätuolilla tai polkupyörällä liikkuvien näkökulmasta, mutta näkövammaisen henkilö tarvitsee reunatukea suunnistamiseen. Liian korkeita reunatukia ei juurikaan ollut, mikä on positiivinen asia.
- Tarkasteltujen rakennusten osalta esteettömyyttä voidaan parantaa melko pienin teoin, esimerkiksi pienentämällä ovien aukaisuun tarvittavaa voimaa. Myös rakennusten opasteita kehittämällä parannetaan rakennusten saavutettavuutta.
- Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa esitettyjä, esteettömyyttä edistäviä toimenpiteitä ovat mm. kävelyreitien kehittäminen keskustasta terveyskeskukselle, kulttuuripolun toteuttaminen keskustasta Pääskytien kautta Kirkkosaareen sekä yhteys keskustasta uimahallille. Myös Ponkilantien muuttaminen hidaskaduksi olisi esteettömyyden näkökulmasta toimiva ratkaisu.

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta

Päätösesitys

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päättää esittää lausuntonaan yhdyskuntalautakunnalle, että esteettömyyskartoituksen tekeminen on ollut tervetullut työ. Siinä olevien toimenpidesuosituksen korjaaminen parantaa esteettömyyden lisäksi myös turvallisuutta sekä yhdenvertaisuutta.

Päätös

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.